

بیمارستان آیت الله مدنی بجستان

تفکیک پسماندهای بیمارستانی

واحد بهداشت محیط

مهندس مهرانه لطفی

پاییز ۱۴۰۳

کد دستنامه: EU-PA86

بازنگری ۳

نحوه دفع نهایی پسماندها

پسماند های نوک تیز و بُرنده:

بی خطر سازی در دستگاه اتوکلاو و دفع توسط شهرداری

پسماند های دارویی و شیمیایی:

بی خطر سازی و دفع توسط شرکت های تولیدی

پسماندهای عادی (خانگی):

حمل توسط شهرداری و دفع توسط شهرداری

پسماندهای عفونی:

بی خطر سازی در دستگاه اتوکلاو و دفع توسط شهرداری

عمل پسماند در مراکز تولید:

حمل زباله در بیمارستان باید به وسیله ترالی های چرخدار (

Bin) که دارای مشخصات زیر باشد، انجام گیرد:

- ♦ بارگیری و تخلیه بار آنها آسان باشد.
- ♦ لبه های تیز و برنده ای که به کیسه زباله ها و یا ظرف های حاوی پسماند ها ضمن بارگیری و تخلیه، آسیب برساند، نداشته باشد. تمیز کردن آن آسان باشد.
- ♦ وسیله حمل پسماندها باید همه روزه با مواد گند زدای مناسب نظافت و ضدعفونی گردد.
- ♦ همه کیسه های پسماندها باید سربسته و دست نخورده تا پایان مدت حمل باقی بماند.
- ♦ تعویض ترالی ها انتهای بخش به محل نگهداری موقت ضروری است.

به طور کلی، بازیافت زباله های بیمارستانی ممنوع است.

دستورالعمل تفکیک، جمع آوری، انتقال و دفع پسماند:

به منظور ارتقا بهداشت و سلامت جامعه و کاهش عفونت های بیمارستانی طبق دستورالعمل کشوری وزارت بهداشت تدابیری اندیشیده شد که زباله ها در بخشهای مختلف بیمارستان به صورت مجزا تفکیک شوند تا زباله های خطرناک و عفونی از معمولی جداسازی شود و طی مراحل به زباله های بی خطر تبدیل و برای دفع نهایی از بیمارستان خارج شود.

۱- زباله های معمولی (مواد زائد بامد معمولی یا شبه فانگی):

زباله های قسمت های اداری - مالی، آشپزخانه، آبدارخانه، پاپیون کارکنان، ایستگاه های پرستاری و باغبانی و از این قبیل زباله معمولی است که بخش بزرگی از زباله ها را تشکیل می دهد. این پسماندها باید در کیسه های آبی رنگ با برچسب معمولی ریخته شود و سپس پس از حمل به مخازن آبی رنگ داخل اتاقک زباله منتقل شود.

۲- زباله های عفونی یا فطرناک بیمارستان:

پسماندهای تر قسمت های اتاق عمل، اورژانس، ICU، تزریقات، آزمایشگاه (محیط های کشت میکروبی، بافت ها، سوآب آلوده، بخش عفونی، اتاق پانسمان، اتاق ایزوله و بطور کلی زباله های عفونی که عبارتند از: کلیه پارچه ها و البسه آلوده به خون و غیره و گاز و پنبه مصرف شده برای پانسمان، نمونه های آزمایشگاهی محیطی کشت مربوطه، اقلام پلاستیکی مانند: سوند، دستکش، کیسه ادرار و فیلتر های دیالیز و از این قبیل می باشد.

این زباله های عفونی باید در کیسه های زرد مقاوم در داخل سطل زباله درب دار در بخش ریخته شود و دارای برچسب عفونی باشد سپس پس از انتقال به اتاقک زباله به مخازن زرد رنگ ریخته شود.

۳- زباله های تیز و برنده: سوزن تزریقی، تیغ بیستوری، تیغه چاقو جراحی یا چاقو، سوزن های زیرجلدی، ست های انفوزیون، اره ها، شیشه های شکسته و مانند این ها و یا هر چیزی که موجب زخم، بریدگی یا سوراخ شدگی شود جزء زباله های تیز و برنده محسوب می شوند که به هر حال به عنوان پسماند های به شدت تهدید کننده سلامتی به شمار می آیند.

این نوع زباله ها باید در محیط های ایمن و مقاوم و استاندارد مانند ظروف (Safty Box) به رنگ زرد با

درب قرمز با برچسب تیز و برنده و خطرناک ریخته شود و به همراه زباله های عفونی به جایگاه زباله در قسمت زباله عفونی منتقل شود.

۴- زباله های شیمیایی و دارویی:

پسماندهای دارویی عبارتند از داروهای تاریخ گذشته، مصرف نشده، تفکیک شده و آلوده، واکسن ها، مواد مخدر و سرم هایی که دیگر به آنها نیازی نیست و باید به نحو مناسبی دفع شوند. این پسماندها باید بطور جداگانه در کیسه های پلاستیکی مقاوم به رنگ سفید جمع آوری و با برچسب شیمیایی و دارویی دفع گردند.

۵- پسماندهای پرتو زا و رادیو اکتیو: تحت شرایط خاص

خود زیر نظر مسئول بهداشت پرتو ها (فیزیک بهداشت) بخش مربوطه برابر ضوابط اعلام شده توسط وزارت و سازمان انرژی اتمی مدیریت خواهند شد.

در هنگام جمع آوری و حمل و نقل زباله ها رعایت نکات زیر الزامی است:

- ♦ در صورت عدم وجود کیسه زباله مقاوم از دو کیسه همرنگ داخل یکدیگر استفاده شود.
- ♦ درب کیسه ها بعد از پر شدن بسته شود.
- ♦ از فشردن کیسه های زباله جهت کاهش حجم اکیدا خودداری شود.
- ♦ مشخصات پسماند، روی برچسب چاپ شده روی کیسه، نوشته شود.
- ♦ پس از جمع آوری زباله ها به وسیله ترالی به جایگاه موقت حمل و درب ترالی حتما بسته باشد.
- ♦ از ریختن زباله با شیرابه آن در هنگام حمل زباله خودداری شود.
- ♦ سطهای زباله پس از خارج کردن کیسه پر شده، بلافاصله شستشو و گند زدایی شود.

دقت شود که:

- ♦ پرسنل خدمات از وسایل حفاظت فردی لازم (دستکش و ماسک مناسب) استفاده نمایند.
- ♦ کلیه کیسه ها پس از پر شدن و در هنگام جمع آوری برچسب گذاری شود.
- ♦ درب کیسه ها پس از پر شدن گره زده شده و در بین مخصوص قرار گیرد.
- ♦ از فشردن کیسه های زباله جهت کاهش حجم آن خودداری شود.
- ♦ پس از پر شدن ¼ سفتی باکس درب آن فیکس، مشخصات نوشته و در نایلون زرد قرار گیرد.